

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) HISTORY
EXAMINATION: DECEMBER – 2022
FOURTH SEMESTER

Subject: History of Modern Maharashtra in the 20th Century (HCBCS- 17-413)

Date: 14/12/2022

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

- Instructions:** 1) Attempt any *Five* questions. 2) All questions carry **equal (20)** marks.
- Q. 1)** Lokmanya Tilak was the first leader of the Indian Rashtra Sabha who tried to transform the movement into a movement of all the common people. Discuss. (20)
- Q. 2)** Review the work of Mahatma Gandhi in Indian freedom struggle movement. (20)
- Q. 3)** Describe the United Maharashtra Movement. Was this movement successful or failed? Why (20)
- Q. 4)** Examine the thoughts and actions of Mahatma Phule. Describe how he laid the foundations of Maharashtra's progressive image. (20)
- Q. 5)** Critically examine the Contribution of Dr. Babasaheb Ambedkar from Social Justice and Feminist Perspectives in the creation of modern India. (20)
- Q. 6)** Take a look at the co-operative movement in Maharashtra. (20)
- Q. 7)** Give information about peasant movement in 20th century. (20)
- Q. 8)** Write a note on the topic Women's Life in Twentieth Century (20)
- Q. 9)** Write information about non-Brahmin movement. (20)
- Q.10) Write notes on any two of the following. (20)**
- Pune Sarvjanik Sabha
  - Justice Ranade
  - Revolutionary Movements in Maharashtra
  - Work of women social reformers

मराठी रूपांतर

२० व्या शतकातील आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास (HCBCS-413)

- सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.
- प्र. १)** लोकमान्य टिळक हे भारतीय राष्ट्रसभेचे असे पहिले नेते होते कि ज्यांनी चळवळीला सर्व सामान्यांच्या चळवळीत रूपांतरित करण्याचा प्रयत्न केला. चर्चा करा. (20)
- प्र. २)** भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील महात्मा गांधींच्या कार्याचा आढावा घ्या. (20)
- प्र. ३)** संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीचे वर्णन करा. हि चळवळ यशस्वी कि अयशस्वी झाली? का? (20)
- प्र. ४)** महात्मा फुले यांचे विचार आणि कृती याचे परीक्षण करा. त्यांनी महाराष्ट्राच्या पुरोगामी प्रतिमेचा पाया कसा घातला याचे वर्णन करा. (20)
- प्र. ५)** आधुनिक भारताच्या निर्मितीतील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या योगदानाचे सामाजिक न्यायविषयक आणि स्त्रीवादी दृष्टिकोनातून टीकात्मक परीक्षण करा. (20)
- प्र. ६)** महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळीचा आढावा घ्या. (20)
- प्र. ७)** २० व्या शतकातील शेतकरी चळवळीविषयी माहिती द्या. (20)
- प्र. ८)** विसाव्या शतकातील स्त्रीजीवन या विषयावर टिपण लिहा (20)
- प्र. ९)** ब्राह्मणेंतर चळवळीची माहिती लिहा. (20)
- प्र. १०) पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)**
- पुणे सार्वजनिक सभा
  - न्या. रानडे
  - महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी चळवळी
  - समाज सुधारक स्त्रियांचे कार्य